

Standardy ochrony dzieci w parafii

wersja skrócona

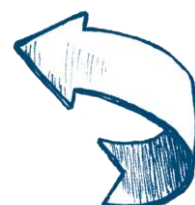

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci w parafii

- » Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczynić się do tworzenia bezpiecznego środowiska parafialnego w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w parafii dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób wsparcia osoby skrzywdzonej i sposób postępowania z osobą krzywdzącą.
- » Każda osoba w naszej parafii jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: duszpasterze, siostry zakonne, liderzy wspólnot, pracownicy, animatorzy, członkowie wspólnot, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- » W parafii wyznaczona jest osoba zaufania, która w sposób szczególny troszczy się o zachowanie i wzmacnianie bezpiecznego środowiska w parafii oraz jest do dyspozycji osób, szczególnie dzieci, chcących zgłosić nieprawidłowe zachowania lub krzywdę.

Osoba zaufania: p. Małgorzata Kowalczyk

Dane kontaktowe: zaufanie.bytom@jezuici.pl

- » Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- » W parafii organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do osób zaangażowanych w życie parafialne. Podejmowane działania mają przyczynić się do tworzenia bezpiecznego środowiska w parafii.
- » Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej, duchowej czy seksualnej) zarówno przez dorosłych, jak i przez dzieci.

- » Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez duszpasterzy, pracowników i inne osoby posługujące w parafii. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza.

- » Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci są krzywdzone przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, należy niezwłocznie o sytuacji powiadomić osobę zaufania, proboszcza, duszpasterza lub inną osobę pracującą lub posługującą w parafii.

- » Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w parafii. Duszpasterze, pracownicy i inne osoby posługujące w parafii będą zawsze reagować na przekraczanie i nieszanowanie przyjętych zasad.

- » Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich dzieci. Godność każdej osoby jest w naszej parafii szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość każdej osoby.

» Duszpasterze, pracownicy i inne osoby posługujące w parafii powinni odpowiednio reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.

» Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Parafia dba o to, by dostęp do Internetu był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto duszpasterze, pracownicy i inne osoby posługujące w parafii reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy ono samo lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.

» W parafii zwraca się uwagę na ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem parafii są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Decyzja dziecka jest szanowana. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

» Dzieci i młodzież powinni szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez ich wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy osobami dorosłymi pracującymi i posługującymi w parafii a dziećmi

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich duszpasterzy, pracowników, liderów wspólnot, animatorów i inne osoby posługujące w parafii. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące i posługujące w parafii.

- » Duszpasterze, pracownicy i inne osoby posługujące w parafii podejmują działania dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.
- » Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- » Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- » Duszpasterze, osoby pracujące i posługujące w parafii dbają o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- » Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- » Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- » Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych.

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby zaufania, innej osoby dorosłej pracującej lub posługującej w parafii, którą darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do proboszcza.

3. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga.
- Każdemu należy się szacunek i troska o jego dobro.
- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby oni traktowali Ciebie.
- Bądź tolerancyjny wobec odmiennego wyglądu, przekonań, poglądów i cech innych osób. Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo bawić się i nawiązywać przyjaźnie z każdym dzieckiem. Pamiętaj jednak, że ktoś może ci tej zabawy lub relacji odmówić. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół.
- Nie wykluczaj nikogo z kolegów/koleżanek ze wspólnych działań, zabaw, rozmów lub innych aktywności.
- Masz prawo poprosić o indywidualny czas rozmowy, zabawy lub innej aktywności z kolegą/koleżanką – pamiętaj, aby zrobić to kulturalnie, uważając, by inni nie poczuli się odrzuceni.
- Jeśli organizujecie coś razem w grupie, staraj się zbyt nie dominować. Dzielenie się obowiązkami jest pierwszym krokiem do budowania dobrych relacji.
- Pamiętaj, że dorosły opiekun, lider, wychowawca, duszpasterz jest po to, aby ci pomóc – jeśli jednak coś cię niepokoi w jego zachowaniu, zgłoś to innemu zaufanemu dorosłemu. Nie staraj się poradzić sobie sam.

Zasady komunikacji między dziećmi

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec innych osób.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra i wrażliwości innych osób i są wyrażane w sposób kulturalny.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Staraj się nie przerywać im, gdy się wypowiadają.
- Wyrażaj się kulturalnie. Nie przeklinaj, nie krzycz.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Nie używaj zdrobnień imienia, lub ksywek które ktoś wyraźnie zaznaczył, że mu nie odpowiadają.

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

- Każdy ma prawo do prywatności.
- Pamiętaj, że inna osoba ma prawo nie chcieć ci o czymś powiedzieć. Nie wymuszaj zwierzeń.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.
- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że można zmienić zdanie. Jeśli ktoś poprosi cię o oddanie czegoś, co wcześniej chętnie pożyczył lub o usunięcie zdjęcia, na którego publikację wcześniej się zgodził, uszanuj to.

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany lub wykluczony z grupy.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie drugiej osoby naruszają jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną innych osób. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj innych.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie ani innych osób na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu. Pomyśl dwa razy zanim zrobisz coś ryzykownego nawet pod pretekstem zabawy.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, słów, pracy lub wyglądu innych osób.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że przemoc istnieje również w Internecie. Często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru.
- Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz. W Internecie nic nie ginie.
- To, że kogoś nie lubisz, nie oznacza, że możesz pisać o nim publicznie negatywne rzeczy. Nie rób tego.
- Nie udostępniaj danych kontaktowych (telefonicznych, mailowych) innych osób bez ich zgody.
- Dbaj o wizerunek swój oraz innych w sieci. Nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni poprzez zachowania takie jak: trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepienie.
- Nie wykluczaj rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. Jest to przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.
- Jeśli jakiegokolwiek zachowanie osoby, z którą utrzymujesz kontakt w sieci, sprawi, że poczujesz się niekomfortowo, skonsultuj to z zaufanym dorosłym.

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- W sytuacji bezpośredniego konfliktu z kimś spróbuj zatrzymać niepotrzebną kłótnię. Spokojna wymiana zdań będzie lepszym rozwiązaniem.
- Jeśli ktoś cię zdenerwował, nie reaguj w sposób, który może kogoś skrzywdzić (krzyk, brzydkie słowa, przemoc fizyczna).
- Dobrze jest, jeśli trudna rozmowa odbywa się bez udziału niepotrzebnych osób (np. w grupie kolegów lub koleżanek, a sytuacja dotyczy tylko 2 osób), a jeśli potrzeba rozjemcy niech to będzie zaufany dorosły.
- Jeśli jakaś sytuacja - czyjeś słowa lub czyny - powodują, że źle się czujesz, a nie możesz z jakichś powodów z nim o tym porozmawiać, zapytaj dorosłego opiekuna, rodzica, lidera wspólnoty, duszpasterza, co możesz w tej sytuacji zrobić. Twoje emocje są ważne, nie lekceważ ich.
- Nie bój się mówić o tym, co jest dla ciebie ważne lub trudne.
- Staraj się słuchać uważnie drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś, dla upewnienia się, czy dobrze rozumiałeś/zrozumiałaś jej słowa.
- Jeśli to możliwe, wspólnie wymyślcie rozwiązanie konfliktu satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc opiekuna, lidera, rodzica lub duszpasterza. Nie zostawiaj nierozwiązanego konfliktu.
- Jeśli widzisz, że komuś dzieje się coś złego (jest smutny, płacze, coś go boli), poinformuj o tym dorosłego - rodzica, lidera wspólnoty lub inną osobę dorosłą, którą darzysz zaufaniem

Materiał przygotowany w ramach projektu realizowanego przez Centrum Ochrony Dziecka i Fundację Ignatianum, finansowanego przez Fundację Świętego Józefa KEP. Treść dokumentu może być modyfikowana. Parafia bierze odpowiedzialność za wprowadzane zmiany i ostateczną wersję „Standardów ochrony dzieci”.

Skład i ilustracje: Urszula Przyłucka-Osypiuk

4. Osoby i miejsca, w których można uzyskać pomoc

W sytuacji, gdy:

- » doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią;
- » jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby;
- » dzieje się coś niepokojącego;
- » przeżywasz trudne chwile;

nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

Możesz też szukać wsparcia poza parafią. Warto znać miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w parafii o pomoc:

- » osoba zaufania;
- » duszpasterz;
- » proboszcz;
- » lider wspólnoty lub animator;
- » inna dorosła osoba pracująca lub posługująca w parafii, którą darzysz zaufaniem.

800-12-12-12 – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;

116-111 – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;

112 – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.